

Finansdepartementet
Skatte- och tillavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och punktskatter
Via e-post
Fi.regsitrator@regeringskansliet.se

Stockholm
2018-11-29

Ert dnr
FI2018/04173/S2

Vårt dnr
2018/156

Beträffande remiss avseende betänkandet Brännheta skatter – bör avfallsförbränning av kväveoxider från energiproduktion beskattas? (SOU 2017:83)

Näringslivets Regelnämnd NNR har givits möjlighet att lämna synpunkter i det aktuella ärendet och vi önskar att lämna följande kommentarer. Vi är medvetna om att Finansdepartementet i missivet anger vissa avgränsningar för remissen, men vi anser att frågan måste betraktas i ett helhetsperspektiv och väljer därför att kommentera de frågor som vi finner vara relevanta.

Utredningen har sett över förutsättningarna för att införa en skatt på avfallsförbränning och brett analyserat konsekvenserna av en sådan skatt. Utgångspunkten har initialt varit att en skatt ska bidra till en mer resurseffektiv och giftfri avfallshantering i enlighet med avfallshierarkin och regeringens ambition att Sverige ska bli ett av världens första fossilfria land.

Vi finner att ärendet innehåller unika omständigheter i form av att utredningen är tydlig vad gäller det olämpliga med att införa en skatt på avfallsförbränning. NNR finner att det är uppenbart att utredaren på ett sakligt sätt förhållit sig till tilläggsdirektivet (nr 2017:49) där regeringen för fram att utredaren ska presentera ett förslag med skatt på avfallsförbränning.

Det arbete som utredningen tidigare genomfört till följd av det ursprungliga direktivet i fråga om att mer förutsättningslöst bereda frågan om skatt på avfallsförbränning blir därmed föga meningsfullt. De konsekvensanalyser som presenteras får anses vara av hög kvalitet och i grunden speglar de centrala frågorna.

NNR menar att tillvägagångssättet i detta ärende är lite unikt inom utredningsväsendet. Det kan inte vara meningsfullt att beredningskravet implicit kan åsidosättas som i detta fall när det visar sig att problemformuleringen och den politiska beställningen skulle medföra stora negativa konsekvenser för samhället i stort. Syftet med beredningskravet är att lyfta fram sakliga omständigheter kopplat till en given frågeställning och det finns inga skäl att spendera resurser på analyser etc. om det på förhand ändå är bestämt vad som ska genomföras. Utredningsväsendet kommer då enbart att bli en utfyllnad för att komma fram till juridiska lösningar på fördefinierade problem, vilket skulle vara högst olyckligt. Resultaten av konsekvensanalyserna i betänkandet påtalar dessutom det olämpliga med att införa en sådan skatt. Det följer trots allt av budgetlagen och myndighetsförordningen att skattemedel och resurser ska användas på ett ansvarfullt och kostnadseffektivt sätt. Omständigheter och utgångspunkter som måste gälla för alla politikområden och hanteras på ett transparent sätt för ett undvika en ineffektiv resursanvändning i förlängningen till följd av ineffektiva regelverk och styrmedel.

De skatter som här är föremål för diskussion har syftet att internalisera externa effekter på miljön och ska således inte ses som ett fiskalt medel för att finansiera offentliga åtaganden. NNR finner att frågan också måste beakta att det redan finns flera andra styrmedel och regelverk som tar sikte på samma målbild. Utsläpp och problematiken med växthusgaser är ett globalt problem och därav följer att åtgärder inte kan ses i ett strikt nationellt perspektiv. De verksamheter som här berörs ingår exempelvis i i handelssystemet med utsläppsrätter, är föremål för miljöprövning och det finns återvinningskrav i form av producentansvar för olika avfallsfraktioner. Med tilläggsdirektivet och de förslag som utredning därav avlämnat skulle det införas ytterligare ett styrmedel till för i grunden samma målbild. NNR finner att det sannolikt inte behöver införas fler styrmedel på området. Det behövs snarare en reell utvärdering med ett brett systemperspektiv och med ett starkt fokus på kostnader/nyttor för att skapa så kostnadseffektiva styrmedel som möjligt.

NNR finner att de särskilda yttranden som Linda Flink Svenskt Näringsliv och Christina Wiklund Skogsindustrierna avlämnat och som återfinns i bilagorna mycket väl sammanfattar de synpunkter som kan riktas mot förslaget. Utredningens konsekvensanalyser visar att en skatt på avfallsförbränning inte är ett kostnadseffektivt styrmedel. Vi ser inga skäl att införa styrmedel som motiveras av miljöskäl, men som i grunden inte är effektiva och som endast kan motiveras av fiskala skäl. Mot denna bakgrund avstryker vi förslagen i det aktuella betänkandet. Förslagen skulle för vissa delar av industrin vara högst problematiska att hantera från ett konkurrenskraftsperspektiv och åtgärderna skulle även vara direkt kontraproduktiva för regeringens egna miljömål.

Näringslivets Regelnämnd NNR

Tomas Lööv